

De schim, of de droomverschijning : nieuw groot ballet- pantomime in drie bedrijven

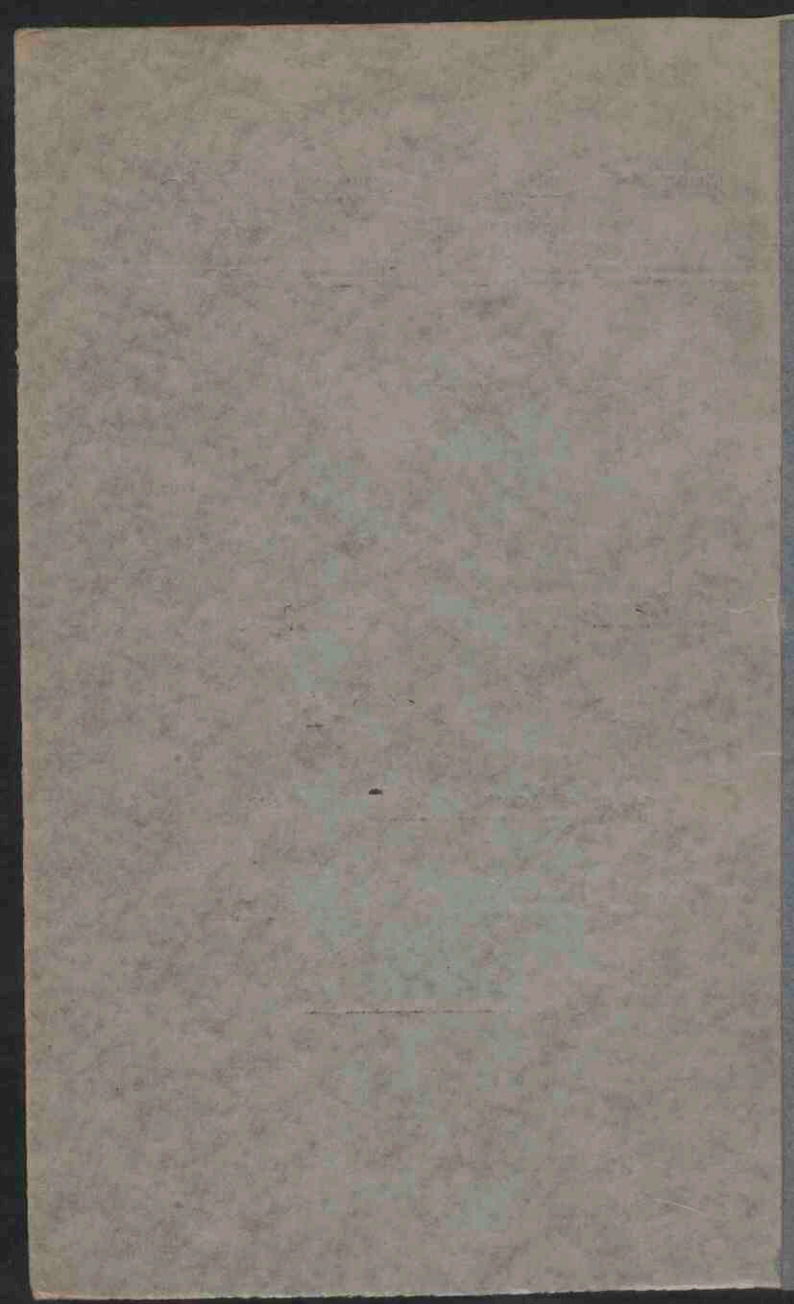
<https://hdl.handle.net/1874/368715>

BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT
TE UTRECHT

1929

**Verzameling tooneel-
stukken uit de
nalatenschap van
Prof. Dr. J. te WINKEL**

No. 456

nr. 798

8cc 456

DE SCHEM,

OF

DE DROOMVERSCHIJNING,

NIEUW GROOT BALLET-PANTOMIME in Drie Bedrijven.

GEKOMPONEERD DOOR DEN HEER

TAGLIONI,

GEMONTEERD DOOR DEN BALLETMEESTER

A. P. VOITUS VAN HAMME

EN DEN HEER

THÉLEUR.

VERSIERD MET NIEUWE DEKORATIËN, MACHINES EN COSTUMES, VERVAARDIGD
DOOR EN ONDER OPZIGT VAN DEN HEER

J. E. DE VRIES,

*lid der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten alhier en
dekorateur aan dezen schouwburg.*

MUZIEK VAN DEN HEER

A. BERLIJN.

AMSTERDAM,

M. WESTERMAN & ZOON.

—
1846.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

P E R S O N E N.

DE HERTOG, De Hr. *Varangot*.
EUDOXIA, zijne dochter, . . . Mw. *Lapra*.
Ridder LORIDAN, De Hr. *A. P. Voitus van Hamme*.
ANGELA, (de schim) zijne bruid, Mw. *C. Théleur*.
GEBIEDSTER DER LUCHTGEESTEN, » *Knijs*, geb. *Accorsi*.
Edelen, Lijfwachten, Muziekanten, Banierdraggers, Dames, Gevolg
van ANGELA, Ridders, Burgerlijke beambten, Luchtgeesten,
Pages, Bedienden, enz.

D A N S.

Eerste bedrijf.

- N°. 1. *Pas seul*, door Mw. K. TEN HAGEN en de Dames van
het corps de ballet.
» 2. *Pas seul*, door Mw. C. THÉLEUR.
» 3. *Introdactie*, door het corps de ballet.
» 4. *Pas de bouquet*, door Mwn. C. THÉLEUR en R. VOITUS
VAN HAMME.

Tweede bedrijf.

- N°. 1. *Wals galop*, door het corps de ballet.
» 2. *Galop*, door het corps de ballet.
» 3. *Wals bohémienne*, door het corps de ballet.
» 4. *Pas seul pantomime*, door Mw. C. THÉLEUR.
» 5. *Pas de deux pantomime*, door Mwn. C. THÉLEUR en
R. VOITUS VAN HAMME.

Derde bedrijf.

- N°. 1. *Introdactie*, door het corps de ballet.
» 2. *Pas de trois*, door Mw. K. TEN HAGEN, de Heeren
F. PETERS en TOPHOFF.
» 3. *Pas de deux*, door Mw. E. THÉLEUR en den Heer
BERKMAN.
» 4. *Finale*, door het corps de ballet.

DE SCHIM, OF DE DROOMVERSCHIJNING,

GROOT BALLET-PANTOMIME.

E E R S T E B E D R I J F.

Kabinet in het hertogelijk paleis.

De ridder Loridan zit op eene sofa; naast hem staat eene tafel, waarop eenige medicijnfleschjes toonen, dat hij van eene onpasselijkheid nog niet geheel hersteld is. Hij slaapt.

Bij het opgaan van het scherm heft hij zich van zijn leger met eene snelle beweging op en schelt; daarna legt hij zijne hand op zijn voorhoofd, op zijn hart, als of hij zijn best deed, de hem bezwarende droomen te verjagen. Het geraas van voetstappen en de aannadering van licht toonen hem, dat men zich spoedt, om op zijn geschel te komen. Hij wil opstaan om naar de deur te gaan, maar zijne krachten nemen af, en hij legt zich op nieuw op de sofa neder.

De deur wordt aan de linkerhand geopend en de jonge hertogin Eudoxia, begeleid van hare staatsjuffers en pages, die kandelaars dragen, nadert den ridder, en ontsteld door de ontroering van den zieke, vraagt zij bekommerd naar de oorzaak zijner onrust. «Het is niets, het zal voorbijgaan,» antwoordt de ridder, «mijn hoofd is zwak en koortsachtig, mijn slaap is zeer bezwarend, maar ik zie de hertogin en gevoel mij reeds beter.» — «Dit is een overblijfsel zijner ijhoofdigheid,» zegt Eudoxia tot hare juffers, «laten wij ons best doen hem in de muziek en den dans eenige verstrooiing te verschaffen.» Zij beveelt instrumenten en een pijnstillenden drank te brengen. Daarna den ridder naderbij komende, betoont zij hem zeer ijverig eene teedere zorgvuldigheid. Loridan geeft teekenen van de levendigste dankbaarheid. Een der pages brengt den drank. Eudoxia biedt denzelfden den ridder aan. Loridan plaatst het kopje op de tafel, en toont gevoelig te zijn voor hare zorg en bewezene diensten.

Eudoxia voert eene der staatsdames ter zijde en maakt haar op de rust van den ridder opmerkzaam. «Gij ziet,» zegt zij, «hij begint zich te herstellen en mijne teedere bezorgdheid zal ten laatste de herinnering aan de jonge Angela bij hem geheel verdrijven. Bemerk gij, mijne vriendin, hoe vriendelijk hij mij toelacht.»

Loridan noodigt door een glimlach Eudoxia uit hem te naderen. «Wat zijt gij vriendelijk, hertogin! zooveel belang te stellen in eenen ongelukkige.» Eudoxia ziet dat de ridder den drank nog niet uitgedronken heeft. «Hoe, gij volgt mijnen raad niet. Drink, ridder!» — «Gaarne,» antwoordt hij, «gij bezit veel overredingskracht, maar verlaat mij toch den geheelen avond niet, nuttig uw avondmaal in deze kamer.»

Eudoxia kan nog geen besluit nemen, vreezende den zieke te verontrusten, en vraagt dezen of hij toestemt. Hij geeft een teeken aan eenen page, na de toestemming der hertogin gevraagd te hebben. De page verwijderd zich om de bevelen van den ridder ten uitvoer te brengen. «De glans van die lichten is voor u te vermoeijend,» zegt Eudoxia tot Loridan. Op hetzelfde oogenblik verschijnen twee pages, blaadjes met onderscheidene vruchten dragende. Zij nemen de andere lichten weg; eene lamp alleen verlicht het kabinet.

De dames gaan zitten; de pages bedienen haar. Loridan van lieverlede zich herstellende, volgt met de oogen de bevallige gestalte van de hertogin, die, verheugd door de oplettendheid van hem dien zij bemint, met koketterie zich tot de dames wendt en den ridder zoekt te bekoren; ongevoelig beweegt de ridder zich naar het eene einde van de sofa, het grootste gedeelte er van vrij latende en Eudoxia uitnoodigende zich er neder te zetten. Zij nadert hem; op dat oogenblik hoort men muziek, eene schim komt te voorschijn en glijdt langzaam langs den wand op den achtergrond van het kabinet. Die schim is voor allen onzichtbaar. Zij beschouwt dit tooneel van liefde, geeft hare droefheid te kennen, dat het haar niet mogelijk is den ridderte doen weten, dat hij bedrogen en betooverd wordt, door eene vrouw, zijner teederheid onwaardig. De schim weent en verbergt zich. Het gelaat van Loridan verandert plotseling; on-

rust is er op geteekend ; hij bloost voor deze nieuwe liefde ; de liefde welke hij Angela toegezworen heeft, wordt in zijn hart wederom opgewekt. Eudoxia zit naast hem ; hij onttrekt zich aan hare aanlokselen ; maar onwillekeurig beantwoordt hij eindelijk hare liefkozingen. Droevige akkoorden worden aangeslagen ; de schim vertoont zich onder uit den grond , legt eenen vinger op het hart van Loridan, en deze geraakt in hevige ontroering. Als door eene bovenaardsche werking staat hij snel van de sofa op , als wilde hij de onzichtbare had grijpen , die hem zoo zeer beangstigde. Hij herkent de schim van zijne veelgeliefde Angela. De schim is verdwenen. De vrees der hertogin is voorbij ; zij nadert op nieuw Loridan om hem gerust te stellen. « Uw hoofd is nog zeer zwak , mijn vriend , » zegt zij , « die gezigten vervolgen u nog , zij hebben uwe krachten uitgeput , neem toch spoedig dezen drank en ik zal u verder ongemoeid laten. » De ridder drinkt, geleund tegen de hertogin , haar biddende hem in dit oogenblik niet te verlaten. Maar de oogenvan Loridan verduisteren zich ; de slaapt overvalt hem , en na eenige pogingen om denzelfen te overwinnen , laat hij zich op de sofa nedervallen.

Eudoxia met hare blikken de bewegingen van Loridan volgende , verwijdert zich in stilte met hare dames , aan de pages het toezigt over den zieke opdragende.

Deze wakers, zich overtuigd hebbende dat de lijder ingeslapen is, brengen alles in stilte in orde , zoowel in de kamer als op de tafel , en doen de deur dicht ; twee pages zitten op tabouretten aan het hoofden- en het voeteneinde des divans ; andere blijven achter, om Loridan te bewaken. Eene buitengewone stilte heerscht gedurende eenige minuten ; maar plotseling wordt het tooneel op den achtergrond verlicht, en de ridder door droombeelden gekweld.

DE DROOM.

Boudoir in het slot der gravin Angela.

Angela zit bij den spiegel , omringd van hare dienstmaagden, die het gewaad der verloofde in gereedheid brengen. Angela zelve bereidt zich tot het aanstaande huwelijksverbond met den beminden Loridan.

Eene dienstbode dient Loridan aan. Hij komt rijk gekleed

binnen, met vreugde in het hart en eenen glimlach op de lippen. Alles kondigt het aanstaande geluk aan, dat de minnenden wacht. Beide zijn jong en rijk; om volkomen gelukkig te wezen ontbreekt hun slechts één woord, maar dat woord.... zij branden van verlangen het ten spoedigste te mogen uitspreken.

Een page komt berigten dat de ridder onmiddellijk bij den hertog wordt ontboden. Deze hindernis benevelt hunne vreugde; maar de noodzakelijkheid van te gehoorzamen, in de hoop van eene spoedige terugkomst, stelt beide gerust.

Echter op hetzelfde oogenblik dat Loridan zich verwijdert, wordt Angela door eenen plotselingen angst gekweld, en zich in hare gedachten verdiepende, laat zij haar hoofd vallen op de borst van eene harer juffers.

Het kabinet van den hertog aan de linkerzijde.

De hertog treedt in het kabinet met eenen page, die hem de komst van Loridan berigt. Eudoxia, haren vader volgende, hoort dit met zichtbare aandoening aan. «Hij zal komen en ik hem zien, welk een geluk!» — «Ja, mijne dochter, maar gij moogt niet bij onze bijeenkomst tegenwoordig zijn, verwijder u voor eenige oogenblikken.» Eudoxia geeft hare vrees te kennen; maar zij wordt door haren vader gerust gesteld, die haar belooft dat Loridan haar gemaal zal worden.

Eudoxia verwijdert zich in de nabijzijnde kamer, en laat de gordijn voor de deur achter zich vallen. Op dat oogenblik verschijnt de ridder en nadert met beschroomdheid. Hem ziende, gaat de hertog op eenen leuningstoel zitten en noodigt Loridan vriendelijk nader te komen. — «Loridan,» zegt hij, «de allerhoogste gunst, welke ooit een vorst eenen onderdaan kan verleenen, valt u te beurt.» De ridder buigt en is er erkentelijk voor. — «Ik heb geen opvolger,» gaat de hertog voort, «en heb u verkozen mijne plaats te bekleeden.» Loridan werpt zich voor den hertog op de kniën, verklaart dat hij zulk eene eer onwaardig, en slechts een eenvoudig ridder is. — «Dat is nog niet alles, ik geef u nog mijne dochter.» — «Uwe dochter! groote God! Helaas, ik heb het u gezegd, dat ik zooveel gunst niet waardig ben, want ik ben reeds lang aan eene andere vrouw verloofd.»

De gordijn beweegt zich eenige keeren gedurende dit gesprek. Eudoxia is er achter verborgen om alles te bespieden. Als haar vader hare hand Loridan aanbiedt, neemt zij de gordijn een weinig op en vertoont zich; maar op het hooren der weigering en de oorzaak daarvan, wordt zij door spijt en woede beheerscht, en hare krachten schijnen haar te verlaten.

De hertog is vertoornd over Loridans antwoord, en zijne woede stijgt, hoe meer de ridder zich verontschuldigt. Hij keert zich om en bemerkt zijne angstige dochter. Haar ziende, vermeerderd zijne gramschap, maar Eudoxia overreedt haren vader hare vernedering te vergeten. De hertog is onverzettelijk; zij bezweert hem zijne wraak uit te stellen.

Loridan, door smart en vrees in verwarring gebragt, bemerkt niet wat rondom hem voorvalt. — «Ik gevoel even sterk als gij, vader, de versmading van zijne zijde,» zegt Eudoxia, «maar de ridder kan nog zijne schuld verbeteren. Beproof het.» — «Ik begrijp u, lief kind, het zal ons wel gelukken onze wraak te bevredigen.» De hertog bedaard geworden zijnde, roept den ridder. — «Mijn zoon,» zegt hij, «ik had gedacht in u eenen steun van mijnen ouderdom, het geluk mijner geliefde dochter te vinden, kunt gij aan die verwachting niet beantwoorden?» Loridan herhaalt op nieuw de verzekering zijner hoogachting en dankbaarheid; maar hij bemint, zijn hart is onverdeeld weggeschonken en hij kan zijne gelofte niet verbreken.

De hertog aanschouwt zijne dochter, die met moeite zich bedwingt. Hij ziet duidelijk in, dat voor het geluk zijner dochter en van hem zelve, alsmede om de onmetelijke rijkdommen van den ridder Loridan meester te worden, een offer noodig is. «Neen, neen, ik moet Loridan niet doen omkomen, de schuldige ridder is nog niet onbepaald beheerscher zijner schatten! zijne verloofde moet sterven!» Die wraak vereischt de diepste veinzerij. De hertog en zijne dochter besluiten eene list te baat te nemen.

«En dus, mijn vriend,» zegt de hertog, «daar de hemel mij niet veroorloofd heeft u mijnen zoon te noemen, vergeet ik mijne smart en wil er niet aan denken; mijne genegenheid voor u blijft dezelfde. Ik onderwerp mij aan het noodlot; ik ben uw vriend en wensch nog uw vader te zijn: laat uwe verloofde

ook mijne dochter worden. Ik zelf wil u beide vereenigen, en uw geluk bevorderen.»

Loridan kan die spoedige verandering niet begrijpen; maar de hertog weet zijne bezorgdheid zoo kunstig te verdrijven, dat de ridder vertrouwelijk wordt. Hij openbaart den hertog de geheimen zijns harten. Elke nieuwe openbaring stoot als ware het eenen dolk in het hart des hertogs, en nog meer in dat zijner dochter. Steeds heviger wordt het verlangen naar wraak. «Viert in mijn paleis,» zegt de hertog, «uwe bruiloft; ik zal er bij tegenwoordig zijn, en wensch dat de jonge gravin Angela uit de handen mijner dochter den bruidsruiker ontvangt. Moet ik niet alle middelen in het werk stellen, geliefde ridder, om u de woede van een vader die in zijne verwachting is bedrogen, te doen vergeten?»

De gelukkige Loridan, door deze onverwachte uitkomst bedweld, ijlt naar zijne geliefde om haar zijn geluk te melden. De jonge hertogin werpt zich in de armen haars vaders, die haar met teederheid omhelst en haar nogmaals verzekert, dat de smaad en de beleediging van dien trouweloozen ridder gestraft zullen worden.

De droom wordt afgebroken, de ontroering van Loridan is hevig; de pages staan op, buigen zich over hem heen, en zich overtuigd hebbende dat hij nog niet ontwaakt is, gaan zij weder naar hunne plaats en sluimeren in.

Na eenige oogenblikken stilte wordt het tooneel op den achtergrond weder verlicht en de droomverschijningen vernieuwen zich.

Galerij in het hertogelijk paleis.

De gravin Angela is in een rijk bruidsgewaad getooid, haar ontbreekt slechts een ruiker. De hertog, prachtig gekleed, gaat met Eudoxia de galerij door, en nadert Angela, om haar zijn gelukwensch te brengen. De gravin en Loridan ontvangen die blijken van wellevendheid met diepe achting. Op bevel des hertogs nadert een page, op een kussen een ruiker van oranjebloesem dragende; de hertog geeft het geschenk aan zijne dochter over, die het met vreugde Angela aanbiedt. Angela kust de hand der hertogin en steekt den ruiker voor hare borst.

De plegtigheid wordt hernieuwd, nog rijker dan te voren, en verlevendigt zich meer en meer. Angela danst en wordt op datzelfde oogenblik bedwelmd door den geur der bloemen. De hertog en zijne dochter, al de bewegingen der gravin volgende, zijn tevreden met hunne list; spoedig zullen zij gewroken zijn. Naauw heeft Angela den liefelijken geur ingeademd of eene doodsche bleekheid bedekt haar gelaat; haar dans wordt langzamer, hare bewegingen verlammen, en niet-tegenstaande al hare pogingen, valt zij gevoelloos neder en sterft in de armen van Loridan.

De dansen houden op. De omstanders dringen zich om haar heen, maar alle aangewende middelen zijn vruchteloos; de gebiedster der luchtgeesten vertoont zich in de diepste der galerij. De hertog en zijne dochter, de eerste die der gravin hulp verleen, verbergen met moeite hunne vreugde. Alles is verloren; de jonge gravin, op den vloer uitgestrekt liggende, is reeds koud geworden. Doodsche stilte heerscht in de zaal.

Op een teeken van den genius, staat Angela op, maar zij is reeds eene schim en verdwijnt met den genius. Aller aangezicht verraaft de grootste vrees. Loridan zendt aan zijne veelgeliefde den laatsten kus toe, en valt in de armen zijner vrienden.

Op hetzelfde oogenblik dat de droom ophoudt wordt Loridan eene prooi der grootste verwarring. Geheel ontwaakt zijnde, springt hij woedend en wanhopig van de sofa af. Zijne snelle beweging maakt de twee pages op hem opmerkzaam. Zij staan op, ijlen verschrikt naar den ridder, om hem tot rust te brengen. Deze, zijne oogen wijd opensperrende om des te beter zich te kunnen overtuigen, dat alles slechts een droom was, wil de kamer verlaten, doch wordt door eenen page daarin belet. Andere pages en de wacht komen met fakkels binnen, door den hertog en zijne dochter gevolgd. Loridan is, bij het zien van den hertog en Eudoxia, geheel verslagen. Misnoegd stoot hij den page weg, die hem wil terughouden en baart zich eenen doorgang door de wacht, die ruimte voor hem makende, hem doorlaat.

Tafereel. Verbazing en ontsteltenis.

T W E E D E B E D R I J F.

Het tooneel verbeelt eenen met beelden versierden tuin.

Verscheidene edelen van het hof des hertogs vermaken zich met het spel, of voeren eenige dansen uit; terwijl anderen op het meer heen en weder varen.

De vermakelijkheden worden afgebroken, door de komst der hertogin. Zij wordt door pages voorafgegaan en gevolgd; eenige dragen een verguld spinnewiel, benevens haren armstoel; zij groet de edelen minzaam en zegt, dat de hertog haar vader voornemens is een groot feest in het paleis aan te rigten, waartoe zij alle aanwezigen uitnoodigt. De edelen geven hunne tevredenheid te kennen en nemen de uitnoodiging aan.

Zes jonge meisjes naderen de hertogin en verhalen, dat zij den ridder op weg naar het paleis gezien hebben. «Welk een geluk,» zegt de hertogin. «Hij komt weder tot ons, ik zal zijne echtgenoot worden en zegepralen! Begeeft u weder ten dans, en dat de vreugde op uw gelaat zichtbaar, hem naar ons gezelschap doe verlangen.» — Terstond gaan eenige naar de speeltafels, terwijl andere weder verschillende groepen en dansen uitvoeren.

De ridder komt op, maar de vrolijkheid ontwarende die er heerscht, wil hij zich verwijderen, ten einde eene voor zijne droefgeestige denkbeelden meer geschikte plaats op te zoeken. Hij wordt snel door de hertogin terug gehouden, die hem naar het priëel geleidt en de oorzaak van zijne droefgeestigheid vraagt. Na eenige oogenblikken van nadenken, verhaalde hij gedroomd te hebben, dat zij eenen vergiftigten ruiker aan de gravin had aangeboden en dat zij met den hertog den dood van zijne vorige verloofde had veroorzaakt. In het eerst wordt Eudoxia bleek en begint te beven, doch zich spoedig herstellende, antwoordt zij hem. «Hoe? Gij, een ridder met zooveel verstand,

zoudt aan droomen gelooven?... Kom, verban deze sombere gedachten, en vermeerder door uwe beminnelijke tegenwoordigheid het vermaak van het gezelschap, ... ziet gij niet hoe de vreugde en het genoeg op het gelaat der edelen schitteren?»

De ridder stemt toe, doch niet onmiddellijk, en geleidt haar bij de hand naar het spinnewiel, waarop zij haren arbeid begint. Loridan staat achter haren stoel en leunt op denzelve, haar gadeslaande. Gedurende dit voorval vervolgen de edelen den dans en het spel.

De schim verschijnt onder de menigte en zoekt haren vorigen minnaar, welken zij echter niet ontdekt, doordien hij onder het gezelschap als het ware verscholen is. Alzoo haar doel niet bereikende, gaat zij de trappen aan het einde van het tooneel op, en haren voet op dien van het standbeeld plaatsende, verheft zij zich door langs hetzelfde heen te glijden tot boven de kruin. Daar ontdekt zij, door het geheele gezelschap te overzien, Loridan bij hare medeminnares; waarop zij weldra den ridder nadert, hem iets in het oor fluistert en verdwijnt. De ridder is buiten zich zelve van verwondering en weet niet, of het voorgevallene wezenlijkheid, dan wel het spel zijner verbeelding geweest is... Hij herneemt echter zijne plaats bij de hertogin en bewondert haar werk, waarvan echter zijne aandacht afgetrokken wordt, door de verschijning der schim, die, naar beneden wijzende, zegt: «Daar is mijn moordenaar!» De ridder ziet haar eenige oogenblikken aan, bedekt zijne oogen met de handen en valt op zijne kniën neder. De hertogin zijne verwarring ziende, doch de oorzaak daarvan niet wetende, wil hem opheffen; de ridder stoot haar met drift van zich af; ziet vervolgens rond en de schim niet meer bespeurende, twijfelt hij aan de verschijning en vraagt verschooning aan de hertogin, voor de beleediging welke hij haar heeft aangedaan.

Eudoxia schenkt hem vergiffenis en herneemt hare plaats. De ridder gaat naar het priëel om eene roos te plukken en ze haar aan te bieden. De schim, die op het rad van het spinnewiel verschijnt, bemerkt zulks, terwijl de hertogin, de tegenwoordigheid van zulk een bovennatuurlijk wezen niet vermoedende, met werken voortgaat. De verschijning der schim

is echter van korten duur; bij de terugkomst van den ridder is zij achter den leuningstoel reeds verdwenen. Loridan terugkeerende nadert de hertogin en buigt zich voor haar neder, ten einde haar de roos aan te bieden; maar voor dat zijne beleefdheid door Eudoxia wordt opgemerkt, heeft de schim de roos reeds uit zijne hand gerukt, zonder echter door iemand gezien te worden. De hertogin den ridder in zulk eene eerbiedige houding voor zich ziende, biedt hem hare hand aan om te kussen. De ridder denkende dat zij de roos heeft aangenomen, en hem tot belooning dit gunstbewijs toestaat, kust en drukt haar de hand. De hertogin ontvangt dit bewijs van teederheid met vreugde en staat vervolgens op, waarna hij als gunstbewijs haar verzoekt het portret wel te willen voleindigen, waaraan zij begonnen is. Zij stemt hierin toe, en geeft een teeken aan de pages, die vervolgens met het nog niet voltooide portret van den ridder binnenkomen; anderen brengen haar het schildergereedschap. Zij biedt hare hand Loridan aan en vergunt hem haar naar de schilderij te geleiden. De prins plaatst zich er naast, terwijl de hertogin hare verwen gereed maakt; doch naauw heeft zij de schilderij aangeraakt, of de schim verschijnt in de plaats van het portret des ridders, die den noodlottigen ruiker aan Eudoxia aanbiedt, waarop de hertogin verschrikt in de armen van hare vrouwen valt. Iedereen snelt haar te hulp, maar de verschrikkelijke verschijning blijft haar steeds voor oogen. Tot zich zelve gekomen en haren moed hervattende, wendt zij op nieuws het hoofd naar het portret. De schim is verdwenen. De hertogin, daarop geheel en al van haren schrik teruggekomen, verheft zich in al hare grootheid, tot zich zelve zeggende: «het is mijne verbeelding die mij bedrogen heeft.»

Op dit oogenblik komt de hertog, van zijne edelen omringd, uit het paleis, en zijne dochter naderende, verzoekt hij haar zich te gaan kleeden, om deel te nemen aan het op handen zijnde feest, ter viering van het herstel des jongen ridders. De hertogin buigt zich eerbiedig voor haren vader, neemt afscheid van den ridder, geeft haren vader de hand en treedt het paleis binnen, door allen gevolgd, behalve Loridan.

De ridder is alleen; hij geeft zich aan zijne droefgeestigheid

over. Hij haalt uit zijne borst het portret van Angela, beschouwt het met teederheid en schijnt te zeggen, dat hij er van moet scheiden, wijl hij niet waardig is het te bezitten, omdat hij zich met een ander gaat verbinden. Hij kust het met geestdrift, klimt vervolgens de trappen op en is op het punt het dierbare voorwerp in het meer te werpen, als de schim met den ruiker in de hand verschijnt en hem in zijn voornemen belet. De ridder herkent terstond in de schim de gedaante van zijne Angela. Het hoofd duizelt hem. Hij wil haar omhelzen; doch zij vlugt, gevolgd wordende door Loridan. Zij springt van bloem op bloem, als wanneer hij op het punt is haar te bereiken, doch zij verdwijnt in een bloembed. Een oogenblik daarna bespeurt hij haar op eene hooge plant met den ruiker in de hand; de plant buigt zich tot op den grond. Hij wil van deze gelegenheid gebruik maken om haar aan te vatten, doch de plant heft zich weder op en de schim is buiten zijn bereik. Bij toeval de hand aan zijnen dolk slaande, brengt dit hem op de gedachte de plant af te snijden, ten einde haar te doen nederdalen; doch hij mist andermaal zijn oogmerk, terwijl de schim in de lucht verdwijnt. Hij is ontroostbaar; doch de plant nog op de aarde ziende, omhelst hij die, rukt eenige bladen van de bloemen af en drukt ze met vuur aan zijn hart.

Hij is nog in die geestvervoering, als de schim achter hem verschijnende, hem op den schouder tikt; hij keert zich spoedig om en vervolgt haar, doch zijne verwachting wordt andermaal te leur gesteld, doordien de schim zich in het meer werpt en aan zijn oog ontsnapt.

Overstelt op droefheid treedt hij het paleis binnen, na alvorens duizend kussen der schim, zijner gewezene minnares, te hebben toegeworpen.

Gedurende dit tooneel neemt de dag een einde. Het wordt langzamerhand duister.

De schim verschijnt op het meer in eene groote schelp die haar tot vaartuig dient; zij begeeft zich aan wal, en de trappen afgaande, rigt zij hare schreden naar den ingang van het paleis. «Alles is onherstelbaar voor mij verloren! Er blijft mij niets meer over dan de geniën te smeeken, over het toekomstig lot van

mijnen minnaar te waken.» Zij valt op de kniën, buigt het hoofd ten teeken van onderwerping neder en bidt de geniën te verschijnen.

Onmiddellijk verandert de achtergrond in wolken, waarin zich vele geniën vertoonen, die hunne koningin omringen; die hare armen naar de schim uitspreidende, haar aan haren boezem schijnt te willen ontvangen. Andere geniën verheffen zich in de lucht.

De schim nadert door eene bovennatuurlijke magt gedreven hare meesteres, de koningin der geniën.

DERDE BEDRIEF.

Zaal in het hertogelijk paleis.

Op eenigen afstand hoort men eene schelle ronde muziek, die langzamerhand nadert. De deuren op den achtergrond van het tooneel worden geopend, en een talrijk gezelschap treedt langs den trap de zaal binnen. Muziekanten, de lijfwacht, pages, vaandragers, ambtenaren van het hertogdom, edelen, ridders en hofdames gaan hertog Gaston vooraf, die te voorschijn treedt, aan zijne regterhand Eudoxia, en aan zijne linker den ridder Loridan hebbende. De hertog plaatst zich op den troon, zijne dochter zet zich naast hem, ook Loridan neemt plaats op een tabouret, voor hem gereed gemaakt op de eerste trede van den troon. Aller oogen zijn op den ridder en de jonge hertogin gevestigd, echter openbaart zich bij Loridan eene zielontroering; die voor de anderen ontastbare, hem alleen bekende, gedaante zweeft voor zijne oogen.

De schim zoekt den ridder van het noodlottig huwelijk af te trekken, want zij is verzekerd, dat Loridan zijne eerste liefde niet vergeten heeft en niet geneigd is, de hand van Eudoxia aan te nemen, dan alleen om het bevel van zijnen gebieder ten uitvoer te brengen.

Bij het eindigen van den dans verdwijnt de schim. De hertog verkondigt, dat het doel der feestviering is, de benoeming van Loridan tot gemaal van zijne dochter en tot opvolger in zijne

waardigheid. Allen buigen eerbiediglijk. — Loridan valt voor 's hertogs voeten, neemt uit zijne handen een halssieraad aan en staat op, de handen der hertogin met kussen bedekkende. Eudoxia en haar vader wenschen door hunne blikken elkander wederkeerig geluk.

De burgerlijke beambten van het hertogdom naderen, de huwelijks-akte en die van troonsopvolging op eene tafel nederleggende.

De hertog onderteekent de akte van opvolging; na hem doen zulks ook de voornaamste grooten en eindelijk ook de ridder. De ridder kan de pen nog niet nedergelegd hebben als de hertog, de huwelijks-akte genomen hebbende, legt ze hem ter lezing over. Loridan toeft eenige oogenblikken, maar ziende dat zijne aarzeling indruk maakt, bedenkt hij zich een oogenblik, en als of dit uit hoogachting geschiedde, geeft hij aan de jonge hertogin den voorrang te onderteekenen.

Eudoxia neemt de pen met zegepralende houding en wil haren naam schrijven. De schim, op eens bij eene der kolommen te voorschijn tredende, laat zich boven de tafel neder en rukt de pen uit de hand van Eudoxia; maar zij is weder op de tafel gevallen, even als of zulks door toedoen van Eudoxia geschied ware. Eudoxia gevoelde welke magt haar de pen ontgenomen had. Zij wordt bleek en verwijderd zich met schrik van de tafel. Loridan van zijnen kant heeft zijne beschermster, de schim, herkend en blijft als versteend.

De hertog bemoedigt zijne dochter, en geeft haar de pen opnieuw in handen. Zij is van haren schrik bekomen en nadert de tafel. De schim verschijnt van onder den grond en plaatst zich tusschen de tafel en de hertogin, aan de gebiedster der geesten het vermogen ontnemende, voor Eudoxia zichtbaar te worden.

De schim houdt den ruiker met oranjebloemen in handen, dienzelfden ruiker, welken Eudoxia aan de gravin Angela aangeboden had. Eudoxia herkent het geschenk en treedt met schrik terug.

De schim vervolgt haar, om voor haar den noodlottigen ruiker te geven. De hertogin ontvliedt haar met spoed. De schim heeft eindelijk haar doel bereikt, dat is, zij heeft Eudoxia den geur der bloemen doen inademen, waardoor zij plotseling sterft, in

de armen haars vaders vallende. De donder rolt, de bliksem flikt en op dit oogenblik doet eene aardbeving de kolommen die de zaal ondersteunen instorten. De hertog en zijne dochters verdwijnen, bedolven onder de puinhoopen van het paleis.

Een prachtige tuin van den gebiedder der geniën vertoont zich in vollen glans. De schim, die wederom gravin Angela geworden is, versierd met een ruiker en met den krans eener jonggehuwde, benevens de ridder staan in de nabijheid van hunnen beschermer. — Zij vallen aan zijne voeten en smeeken zijne bescherming af. Hij heft ze op en vereenigt hen.

Een hemelsehe glans omstraalt de gelukkige echtgenooten en men hoort de welluidende toonen eener zachte muziek.

